

РОЗДІЛ 2.

УДК 796.011.1:351.741

DOI: [https://doi.org/10.63437/3083-6433-2025-1\(34\)-10](https://doi.org/10.63437/3083-6433-2025-1(34)-10)**Бондаренко Валентин,**

доктор педагогічних наук, професор,

м. Київ, Україна

 <https://orcid.org/0000-0002-0170-2616>**Данильченко Владислав,**

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,

м. Київ, Україна

 <https://orcid.org/0000-0003-4828-1481>**Ікаєв Андрій,**

кандидат юридичних наук,

м. Київ, Україна

 <https://orcid.org/0000-0001-8149-0985>**ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯРОЗВИВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Анотація.

У статті зазначено, що низький рівень рухової активності, наявність шкідливих звичок, зростання нервово-психічного напруження призводять до погіршення рівня здоров'я здобувачів вищої освіти. Обґрунтовано необхідність формування в молодого покоління здоров'ярозвивальної компетентності. Виявлено, що особливо гостро ця проблема стосується правоохоронців. Висвітлено особливості формування здоров'ярозвивальної компетентності майбутніх офіцерів поліції під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки.

Ключові слова: здоров'я; здоров'язбережувальна компетентність; здоров'ярозвивальна компетентність; офіцер поліції; курсант; спеціальна фізична підготовка.

Проблема формування здоров'ярозвивальної та здоров'язбережувальної компетентностей у сучасних умовах набуває особливої актуальності, оскільки повномасштабна війна в Україні та пандемії останніх років створюють загрози життю й здоров'ю населення [1; 2]. Окрім цього, нездорове харчування, низький рівень рухової активності, наявність шкідливих звичок і зростання нервово-психічного напруження зумовлюють погіршення стану здоров'я [3–5].

Науковці переконані, що піклуватися про збереження та зміцнення здоров'я необхідно з раннього дитинства, оскільки перші десять років життя є підґрунтям, на якому формується фізична та психічна сфери життєдіяльності особистості [6; 7]. Саме тому доцільно формувати в молодого покоління здоров'язбережувальну та здоров'ярозвивальну компетентності.

Здоров'язбережувальну компетентність дослідники визначають як здатність застосовувати знання, уміння, навички та ставлення, що сприяють збереженню й зміцненню здоров'я в реальних життєвих і навчальних ситуаціях [6; 8]. Здоров'язбережувальні компетенції трактують як суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень, що сприяють збереженню здоров'я в усіх сферах життєдіяльності людини. Деякі вчені розуміють поняття «здоров'язбережувальна компетентність» як характеристики, властивості людини, що спрямовані на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого й оточення [9; 10].

Грунтовний аналіз наукових джерел засвідчує наявність значної кількості праць, присвячених перспективним напрямам формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей майбутніх фахівців [6; 8–12]. Учені акцентують на високій ефективності застосування компетентісного підходу до проблеми формування здоров'ярозвитку та здоров'язбереження в сучасній системі освіти. Саме компетентнісний підхід забезпечує формування здатності користуватися в житті набутими знаннями, вміннями та навичками [13–15].

Дослідник С. Г. Дудко, вивчаючи особливості формування здоров'ярозвивальної компетентності молоді, зазначає, що здоров'я необхідно не лише зберігати протягом усього життя, а й прагнути до його розвитку, адже під час освітнього процесу продовжується погіршення стану здоров'я учнів [6, с. 247]. Учений аргументує свої твердження апелюючи статистичними даними закладів охорони здоров'я, згідно з якими найрозповсюдженішими в учнів є хвороби таких органів і систем: очей (18,8 %), органів травлення (5,5 %), кістково-м'язової системи (14,7 %), ЛОР органів (3,8%), органів кровообігу (4,9 %). Причому частка дітей із вродженими патологіями становить лише 0,08 %, а всі інші є набутими впродовж життя.

Згідно з даними М. О. Носка, С. В. Гаркуші та Ю. М. Носко [17, с. 201], погіршення стану здоров'я молоді зумовлене суперечністю між потребами учнів і студентів та методами їх навчання й виховання. Це, на думку науковців, з одного боку, провокує перенапруження і зростання хронічних захворювань молоді, а з іншого – зумовлює деформацію мотиваційної сфери особистості. Дослідники переконані, що завдання щодо збереження та зміцнення здоров'я дітей та молоді варто вирішувати насамперед педагогічними засобами, серед яких здоров'язбережувальні технології, що спрямовані на розв'язання завдань щодо зміцнення та підвищення ресурсів здоров'я.

Науковець Л. М. Рибалко виокремлює низку ключових чинників, які визначають стан здоров'я людини та впливають на нього. Учений переконаний, що на 50 % стан здоров'я залежить від способу життя, на 20 % – від якості навколишнього середовища, на 20 % – від спадковості, а 10 % зумовлює доступність та якість медичної допомоги [9].

Дослідники Ю. А. Бублей, Т. А. Малечко, Д. М. Мордвінова зазначають, що набуття майбутніми фахівцями здоров'ярозвивальної та здоров'язбережувальної компетентності є надзвичайно важливим завданням закладів освіти, оскільки саме тут формується свідомість молодого покоління щодо важливості зміцнення та збереження здоров'я [16, с. 36]. На думку вчених, засобами впровадження вищезазначених компетентностей у заклади вищої освіти (ЗВО) є: організація спеціальних заходів і тренінгів із питань здоров'я та безпеки; введення в навчальні плани та програми предметів, які сприяють формуванню здорових звичок; створення проєктів і гуртків, що спрямовані на підвищення свідомості учнів щодо здоров'язбережувального середовища; упровадження здорового харчування в їдальнях закладів освіти; створення позитивного здоров'язбережувального середовища для поліпшення фізичного, психічного та ментального здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

Особливо гостро проблема формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентності стосується правоохоронців, оскільки рівень її розвитку значною мірою визначає готовність до виконання службових обов'язків та до ефективнішого долаття проблем, зумовлених особливістю їхньої діяльності в сучасних умовах [5; 14; 15]. Для працівників силових структур, зокрема майбутніх офіцерів поліції, важливим є не лише збереження здоров'я, а його зміцнення та подальший розвиток. Тобто варто зосереджуватися на здоров'ярозвивальній діяльності та формуванні здоров'ярозвивальної компетентності. Зазначене актуалізує тематику нашого дослідження.

Мета статті: окреслити особливості формування здоров'ярозвивальної компетентності майбутніх офіцерів поліції під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки.

Провідна роль у розвитку здоров'я майбутніх офіцерів поліції належить спеціальній фізичній підготовці, яка є навчальною дисципліною у ЗВО зі специфічними умовами навчання [14]. Спеціальна фізична підготовка покликана не лише забезпечувати належний рівень фізичної

підготовленості курсантів під час навчання, а й сформувати підґрунтя подальшого усвідомленого збереження здоров'я та його розвитку в умовах майбутньої службової діяльності. Саме тому зазначена навчальна дисципліна має бути спрямована на охорону здоров'я правоохоронців, озброювати їх необхідними знаннями, уміннями, навичками, мотивувати до збереження та зміцнення здоров'я.

Під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки завдання щодо збереження та зміцнення здоров'я потрібно розв'язувати комплексно, насамперед із використанням педагогічних засобів. Зокрема необхідно: інформувати курсантів щодо наявних і дієвих методів, прийомів і навичок здорового способу життя; здійснювати виховання в контексті безумовного пріоритету цінностей індивідуального та громадського здоров'я в усіх його проявах. Формування здоров'ярозвивальної компетентності в майбутніх офіцерів поліції передбачає набуття умінь щодо збереження, зміцнення здоров'я та дбайливого ставлення до нього. Для досягнення зазначених цілей під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки варто керуватися певними принципами та забезпечити виконання низки завдань.

Головними принципами є:

- задоволення потреби людини в здоров'ї (це базова потреба, що сприяє повноцінному виконанню своїх біологічних і соціальних функцій);
- усвідомлення та активність (майбутні правоохоронці дбатимуть про власне здоров'я, якщо чітко усвідомлюють його ролі у своєму житті, що сприятиме сформувати настанову на здоров'я і здоровий спосіб життя);
- науковості та доступності знань про збереження й розвиток здоров'я, (взаємозв'язок теоретичних знань і практичного досвіду);
- урахування індивідуальних особливостей курсанта (варто зважати на ставлення здобувачів до різних за структурою, змістом і динамікою здоров'ярозвиваючих заходів і фізичних навантажень);
- комплексність оздоровчих і здоров'ярозвивальних засобів і заходів (необхідне раціональне поєднання здоров'ярозвивальних заходів, оскільки досягти високого рівня здоров'я завдяки використанню лише одного або декількох засобів чи умов неможливо);
- неперервності та практичної спрямованості (передбачає наступність у реалізації напрямів та етапів цієї роботи на різних освітніх рівнях; охоплює всі сфери життєдіяльності молоді; здійснюється під час навчальної та позанавчальної діяльності);
- культуровідповідність (передбачає процес формування та збереження здоров'я майбутніх офіцерів поліції на засадах загальнолюдських, естетичних і духовних цінностей фізичної культури та спорту, українських народних традицій і шанобливого ставлення до культурної спадщини інших народів).

Серед завдань спеціальної фізичної підготовки, які можуть сприяти формуванню здоров'ярозвивальної компетентності у майбутніх офіцерів поліції, виокремлюємо:

- опанування курсантами знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточенням, зокрема в умовах воєнного стану;
- розвиток у майбутніх офіцерів поліції мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я, удосконалення фізичних, соціальних, психічних і духовних його чинників;
- виховання у правоохоронців потреби в здоров'ї, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
- формування умінь самостійно ухвалювати рішення щодо власних вчинків, пов'язаних зі збереженням і розвитком здоров'я;
- набуття курсантами досвіду збереження здоров'я з урахуванням рівня їхньої фізичної підготовленості та фізичного стану.

Під час аудиторних і позааудиторних занять зі спеціальної фізичної підготовки важливим є формування у майбутніх офіцерів поліції навичок, що сприяють фізичному здоров'ю, зокрема:

- рухової активності (систематичне виконання фізичних вправ під час різних форм занять; використання рухових ігор тощо);
- санітарно-гігієнічні (дотримання особистої гігієни; уміння виконувати гігієнічні процедури, зокрема доглядати за шкірою, зубами, волоссям тощо);
- поєднання праці та відпочинку (уміння суміщати розумову та фізичну активність; виділяти час для систематичного харчування та належного відпочинку);
- раціонального харчування (дотримання повноцінного раціону; уміння складати харчовий раціон з урахуванням реальних можливостей, потреб і користі).

Ключовим чинником формування здоров'ярозвивальної компетентності в майбутніх офіцерів поліції є належний рівень мотивації. Рівень мотивації до здоров'ярозвитку визначається низкою мотивів і потреб, прагненням курсантів дотримуватися засад здорового способу життя та правил безпечної поведінки в усіх сферах життєдіяльності, а також бажанням зберігати власне життя та поліпшувати рівень здоров'я.

Опанувавши навчальну дисципліну «Спеціальна фізична підготовка» майбутній офіцер поліції має оволодіти навичками зміцнення власного фізичного та психічного здоров'я, бути вмотивованим до дбайливого ставлення до нього, дотримання здорового способу життя; уміти аналізувати та оцінювати стан свого здоров'я, прогнозувати можливі його зміни залежно від умов; уникати впливу чинників, що негативно позначаються на здоров'ї (перевантаження, стрес, гіподинамія, втома тощо). Важливою є здатність відстоювати власну позицію та відмовлятися від небажаних пропозицій, зокрема, пов'язаних із курінням, вживанням алкогольних напоїв, наркотичних речовин тощо.

У сучасних умовах варто відповідально ставитися до ймовірних загроз, пов'язаних із введенням воєнного стану, зокрема уникати небезпечних ситуацій; здійснювати профілактику травматизму; самостійно приймати рішення, пов'язані з підтримкою, зміцненням і збереженням власного та суспільного здоров'я.

Отже, формування здоров'ярозвивальної компетентності в майбутніх офіцерів поліції під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки передбачає дотримання певних принципів і реалізації низки завдань. Зокрема варто озброювати курсантів знаннями щодо засад здоров'я-збереження та злоров'ярозвитку, формувати навички, які сприяють фізичному здоров'ю, а також підвищувати мотивацію до ведення здорового способу життя та поліпшення рівня здоров'я.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні та впровадженні в освітній процес ефективних механізмів підвищення мотивації курсантів до зміцнення власного здоров'я в умовах воєнного стану.

Використані літературні джерела

1. Бондаренко В. В., Голуб В. П., Шумко Я. В., Кузенков О. В. Використання традиційних та інноваційних технологій для моніторингу постави здобувачів вищої освіти. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2024. Вип. 25 (181). С. 182–188. URL: <https://visnyk.chnpu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/711>.
2. Бондаренко В. В., Худякова Н. Ю., Давигора Ю. І. Практичні аспекти формування професійної компетентності працівників патрульної поліції. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2020. Вип. 5 (125) 20. С. 29–35.
3. Давигора Ю. І., Худякова Н. Ю., Бондаренко В. В. Гуманістичний аспект формування професійної компетентності майбутніх правоохоронців у контексті нової концепції діяльності Національної поліції України. *Modern science: problems and innovations. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference*. Sweden. 2020. P. 172–177.
4. Bondarenko V., Okhrimenko I., Tverdokhvalova I., Mannapova K., Prontenko K. Formation of the professionally significant skills and competencies of future police officers during studying at higher educational institutions. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. 2020. No. 12 (3). P. 246–267. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/320>.

5. Бондаренко В. В., Решко С. М., Кузенков О. В., Тихий О. В. Рухова активність здобувачів вищої освіти ЗВО МВС України. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2023. Вип. 20 (176). С. 176–182.
6. Дудко С. Г. Особливості формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей учнів 5–6 класів в освітніх галузях Державного стандарту базової середньої освіти. *Освіта та педагогічна наука*. 2022. Вип. 3 (181). С. 3–13. DOI: [https://doi.org/10.12958/22272747-2022-3\(181\)-3-13](https://doi.org/10.12958/22272747-2022-3(181)-3-13).
7. Рибалко Л. М. Рухова активність як складова здорового способу життя. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. № 3 (351). С. 60–69. DOI: [https://doi.org/10.12958/22272844-2022-3\(351\)-60-69](https://doi.org/10.12958/22272844-2022-3(351)-60-69).
8. Мехед О. Б. Формування здоров'язбережувальної компетентності молоді шляхом здійснення соціально-педагогічної діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2020. Вип. 7К (127) 20. С. 74–77.
9. Рибалко Л. М. Здоров'язбережувальні технології як педагогічна і соціальна проблема. *Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія*. Тернопіль: Осадці В. М., 2019. С. 8–29.
10. Сушик Н. Формування здоров'язбережувальної компетентності особистості у реалізації технологій соціального виховання дітей підліткового та юнацького віку. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 32. Т. 1. С. 180–183. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/32-1.39>.
11. Bondarenko V., Okhrimenko I., Piaskovskiy V., Antoshchuk A., Marchuk A. Scientific tools for forming professional competence of patrol police officers. *International Journal of Evaluation and Research in Education*. 2022. No. 11 (2). P. 687–695. DOI: 10.11591/ijere.v11i2.21987.
12. Bondarenko V., Okhrimenko I., Yevdokimova O., Sydorchuk N., Dzhezhyk O., Boichuk I., Kalashnik N., Kozlovets M., Slyusar V., Pavlenko V., Biruk N., Verbovskiy I., Bloshchynskiy I. Professional skills and competencies of the future police officers. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. Vol. 9 (5). P. 35–43. URL: <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/975>.
13. Бондаренко В., Бикова Г., Русанівський С. Управлінська компетентність сучасного керівника в галузі правоохоронної діяльності. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2021. Вип. 2 (27). С. 7–14. URL: https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2021_2/1.pdf.
14. Бондаренко В. В., Бикова Г. В., Нікітенко О. В., Буряк С. В. Тактика самозахисту як складова вдосконалення професійної компетентності правоохоронців у системі післядипломної освіти. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2024. Вип. 1 (92). С. 71–77. URL: <https://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2024/1/9.pdf>.
15. Бондаренко В. В., Нікітенко О. В., Русанівський С. В., Слободянюк П. А. Мотивація до занять фізичною підготовкою здобувачів вищої освіти ЗВО МВС України під час позааудиторної роботи в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 11 (171). С. 29–33. URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1541>.
16. Бублей Ю. А., Малечко Т. А., Мордвінова Д. М. Впровадження здоров'язбережувальної компетентності в закладах освіти. *Освіта і здоров'я підростаючого покоління: матеріали VI Міжнародного симпозиуму*. 2024. Вип. 6. С. 36–37.
17. Носко М. О., Гаркуша С. В., Носко Ю. М. Здоров'язбережувальні технології: принципи, форми та методи реалізації. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2020. Вип. 10 (166). С. 197–204.

References

1. Bondarenko, V. V., Holub, V. P., Shumko, Ya. V., & Kuzenkov, O. V. (2024). Vykorystannia tradytsiinykh ta innovatsiinykh tekhnolohii dlia monitorynhu postavy zdobuvachiv vyshchoi osvity. [Using traditional and innovative technologies to monitor the posture of higher education applicants] *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskiy kolehium" imeni T. H. Shevchenka – Bulletin of the National University "Chernihiv Collegium"*, 25 (181), 182-188. Retrieved from: <https://visnyk.chnpu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/711> [in Ukrainian].

2. Bondarenko, V. V., Khudiakova, N. Iu. & Davyhora, Yu. I. (2020). Praktychni aspekty formuvannia profesiinoi kompetentnosti pratsivnykiv patrolnoi politzii. [Practical aspects of formation of professional competence of patrol police officers]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova – Scientific journal of the National Pedagogical University named after MP Drahomanov*, 5 (125), 20. 29-35. [in Ukrainian].
3. Davyhora, Yu. I., Khudiakova, N. Yu., & Bondarenko, V. V. (2020). Humanistychnyi aspekt formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh pravookhorontsiv u konteksti novoi kontseptsii diialnosti Natsionalnoi politzii Ukrainy [Humanistic aspect of formation of professional competence of future militiamen in the context of a new concept of activity of the National Police of Ukraine]. *Modern science: problems and innovations: 7th International Scientific and Practical Conference*. Stockholm, Sweden. P. 172-177. [in Ukrainian].
4. Bondarenko, V., Okhrimenko, I., Tverdokhvalova, I., Mannapova, K., & Prontenko, K. (2020). Formation of the professionally significant skills and competencies of future police officers during studying at higher educational institutions. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 12 (3), 246-267. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/320>.
5. Bondarenko, V. V., Reshko, S. M., Kuzenkov, O. V. & Tykhyi O. V. (2023). Rukhova aktyvnist здобувачів вищої освіти ЗВО МВС України. [Physical activity of students of higher education of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskiy kolehium" imeni T. H. Shevchenka – Bulletin of the Chernihiv Collegium National University named after T. G. Shevchenko*, 20 (176), 176-182 [in Ukrainian].
6. Dudko, S. G. (2022). Osoblyvosti formuvannia zdoroviazberezhualnoi ta zdoroviarozvyvalnoi kompetentnosti uchniv 5 – 6 klasiv v osviti khhaluziakh Derzhavnoho standartu bazovoi serednoi osvity [Peculiarities of the formation of health-preserving and health-developing competencies of 5–6 grade students in the educational fields of the State Standard of Basic Secondary Education]. *Osvita ta pedahohichna nauka – Education and Pedagogical Sciences*, 3 (181), 3-13. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-3\(181\)-3-13](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-3(181)-3-13) [in Ukrainian].
7. Rybalko, L. M. (2022). Rukhova aktyvnist yak skladova zdorovoho sposobu zhyttia [Physical Activity as a Component of a Healthy Lifestyle]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University*, 3 (351), 60-69. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-28442022-3\(351\)-60-69](https://doi.org/10.12958/2227-28442022-3(351)-60-69) [in Ukrainian].
8. Mekhed, O. B. (2020). Formuvannia zdorov'iarozvyvalnoi kompetentnosti molodi shliakhom zdiisnennia sotsialno-pedahohichnoi diialnosti [Formation of health-developmental competence of youth through socio-pedagogical activities]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova – Scientific journal of the National Pedagogical University named after MP Drahomanov*, 7K (127) 20. 74-77.
9. Rybalko, L. (2019). Zdorov'jazberezhualni tekhnologhij iak pedaghoghichna i socialjna problema [Health technologies as a pedagogical and social problem]. *Zdorov'jazberezhualni tekhnologhiji v osvithnomu seredovyshhi* [Health-preserving technologies in the educational environment]. Ternopil, 8-29. [in Ukrainian].
10. Sushyk, N. (2021). Formuvannia zdoroviazberezhualnoi kompetentnosti osobystosti u realizatsii tekhnolohii sotsialnoho vykhovannia ditei pidlitkovoho ta yunatskoho viku [Formation of health-preserving competence of the individual in the implementation of technologies of social education of children of adolescent and youth age]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 32 (1), 180-183. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/32-1.39> [in Ukrainian].
11. Bondarenko, V., Okhrimenko, I., Piaskovskyi, V., Antoshchuk, A., & Marchuk, A. (2022). Scientific tools for forming professional competence of patrol police officers. *International Journal of Evaluation and Research in Education*. 11 (2), 687-695. DOI: [10.11591/ijere.v11i2.21987](https://doi.org/10.11591/ijere.v11i2.21987).
12. Bondarenko, V., Okhrimenko, I., Yevdokimova, O., Sydorchuk, N., Dzhezhyk, O., Boichuk, I., Kalashnik, N., Kozlovets, M., Slyusar, V., Pavlenko, V., Biruk, N., Verbovskiy, I., & Bloshchynskiy, I. (2020). Professional Skills and Competencies of the Future Police Officers. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9 (5), 35-43. Retrieved from: <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/975>.
13. Bondarenko, V., Bykova, H. & Rusanivskiy, S. (2021). Upravlinska kompetentnist suchasnoho kerivnyka v haluzi pravookhoronnoi diialnosti. [Managerial competence of a modern manager in the field of law enforcement] *Pedahohichni innovatsii: idei, realii, perspektyvy – Pedagogical innovations: ideas, realities, perspectives*, 2 (27), 7-14. Retrieved from: https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2021_2/1.pdf [in Ukrainian].

14. Bondarenko, V. V., Bykova, H. V., Nikitenko, O. V. & Buriak, S. V. (2024). Taktyka samozakhystu yak skladova vdoshkonalennia profesiinoi kompetentnosti pravookhorontsiv u systemi pislidyplomnoi osvity [Self-defense tactics as a component of improving the professional competence of law enforcement officers in the postgraduate education system]. *Osvita ta rozvytok obdarovanoi osobystosti – Education and development of a gifted individual*. 1 (92), 71-77. Retrieved from: https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2021_2/1.pdf [in Ukrainian].
15. Bondarenko, V. V., Nikitenko, O. V., Rusanivskyi S. V. & Slobodianiuk P. A. (2023). Motyvatsiia do zaniat fizychnoiu pidhotovkoiu здобувачив vyshchoi osvity ZVO MVS Ukrainy pid chas pozaaudytornoi roboty v umovakh voiennoho stanu [Motivation for physical training of higher education students of the Higher Educational Institution of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine during extracurricular work under martial law]. *Naukovyi chasopys Ukrainського derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova – Scientific Journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University*, 11 (171), 29-33. Retrieved from: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1541> [in Ukrainian].
16. Bublei, Yu. A., Malechko, T. A., & Mordvinova D. M. (2024). Vprovadzhennia zdoroviazberezhuvainoi kompetentnosti v zakladakh osvity [Implementation of health-preserving competence in educational institutions] *Osvita i zdorovia pidrostaiuchoho pokolinnia – Education and health of the younger generation*, 6, 36-37. [in Ukrainian].
17. Nosko, M. O., Garkusha, S. V. & Nosko Yu. M. (2020). Zdorov'yzberezhuvai'ni tekhnologii: principi, formi ta metodi realizacii [Health technologies: principles, forms and methods of implementation]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskiy kolehium" imeni T. H. Shevchenka – Bulletin of the Chernihiv Collegium National University named after T. G. Shevchenko*, 10 (166), 197-204. [in Ukrainian].

Bondarenko Valentyn, Doctor of Pedagogical Science, Professor, Kyiv, Ukraine

Danylchenko Vladyslav, Candidate of Physical Education and Sports, Associate Professor, Kyiv, Ukraine

Ikaiev Andrii, Candidate of Law, Kyiv, Ukraine

FORMATION OF HEALTH-DEVELOPING COMPETENCE IN FUTURE POLICE OFFICERS DURING TRAINING CLASSES IN SPECIAL PHYSICAL TRAINING

Summary.

It has been established that the negative conditions of contemporary life – such as unhealthy nutrition, low levels of physical activity, harmful habits, and increased neuropsychological stress – contribute to a general decline in public health. In this context, the formation of health-preserving and health-developing competencies in the younger generation has become a pressing need. This issue is particularly acute for law enforcement officers, as the proper development of these competencies directly influences their readiness to perform official duties and effectively cope with the challenges inherent in their profession under modern conditions.

The study identifies special physical training as playing a leading role in promoting the health of future police officers. The specific features of forming health-developing competence during such training sessions are outlined. Research findings indicate that the development of this competence involves acquiring skills related to maintaining and strengthening health, as well as fostering a proactive attitude toward personal well-being.

The paper presents key principles and objectives of special physical training that support the formation of health-developing competence in future law enforcement professionals. A crucial factor in this process is a sufficiently high level of motivation. Upon completion of the academic discipline Special Physical Training, future officers should possess the necessary skills to enhance both physical and mental health, be motivated to care for their own well-being, lead a healthy lifestyle, and avoid behaviors that negatively impact their health.

Prospects for further research include the development and implementation of effective educational mechanisms aimed at increasing cadets' motivation to improve their health – particularly under the conditions of martial law.

Keywords: health; health-preserving competence; health-developing competence; police officer; cadet; special physical training.